

ที่ นร ๐๑๐๕/๒๖๔/๓๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงจำนวนวันหยุดราชการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๑๖๔

วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ค่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๕/๑๒๑๕
ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ ได้มีมติมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิญญู เครืองาม) รับไปหารือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในภาพรวมว่า จำนวนวันหยุดราชการในหนึ่งรอบปีที่กำหนดไว้จำนวน ๑๒๐ วันนั้น สมควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อลดจำนวนวันหยุดราชการจากเดิมหรือไม่ อย่างไร เพราะขณะนี้ภาคราชการจะต้องพัฒนา และควรมีระยะเวลาการปฏิบัติราชการมากยิ่งขึ้นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าว และการพัฒนาประเทศบรรลุผลด้วยความรวดเร็ว สามารถแข่งขันและก้าวทันกระแสโลกที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

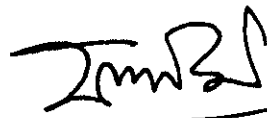
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับมอบหมายจากรองนายกรัฐมนตรีให้พิจารณาดำเนินการเรื่องนี้ต่อไป สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมกันพิจารณา เพื่อลดจำนวนวันหยุดราชการในรอบปีแล้วเห็นว่า วันหยุดราชการประจำสัปดาห์เป็นวันหยุดราชการที่เป็นสากลที่นานาชาติถือปฏิบัติและวันหยุดราชการประจำปีเป็นวันหยุดที่เป็นวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ซึ่งมีความสำคัญแห่งวิถีประชาทั้งสิ้น จึงสมควรให้คงวันหยุดราชการประจำสัปดาห์และวันหยุดราชการประจำปีไว้ตามเดิม สำหรับวันหยุดชดเชยในอดีตได้มีการยกเลิกวันหยุดชดเชยและปัจจุบันกำหนดให้มีวันหยุดชดเชยอีก จึงเห็นว่าการ

กำหนดวันหยุดชดเชยเป็นนโยบายของรัฐบาล ที่จะพิจารณาตามภาวะเศรษฐกิจ ดังนั้น การจะลดจำนวนวันหยุดราชการจากเดิม สมควรให้ยกเลิกวันหยุดชดเชยประจำปีซึ่งตรงกับวันเสาร์และวันอาทิตย์ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความเห็นดังกล่าวเสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๗ (ฝ่ายกฎหมาย) พิจารณาต่อไป ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจตรี

(ยงยุทธ สาระสมบัติ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๖๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๖๕๕๗

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักกฎหมายและระเบียบกลางโทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๖๕๔

ที่ นร ๐๑๐๕/ ๖๒๖๕ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงจำนวนวันหยุดราชการ

เรียน รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ มอบหมายให้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับไปหารือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา ตามความเหมาะสมในภาพรวมว่า จำนวนวันหยุดราชการในรอบปีที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๒๐ วันนั้น สมควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อลดจำนวนวันหยุดราชการลงจากเดิมหรือไม่ อย่างไร เพราะ ขณะนี้ภาคราชการจะต้องพัฒนา และควรมีระยะเวลาการปฏิบัติราชการมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และการพัฒนาประเทศบรรลุผลด้วยความรวดเร็ว สามารถแข่งขัน และก้าวตามทัน กระแสโลกที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา

๑.๒ รองนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. การดำเนินการ

๒.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้หารือร่วมกับผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณา มีความเห็นในเบื้องต้นเกี่ยวกับการลดจำนวนวันหยุดราชการในรอบปี ก่อนนำเสนอเพื่อพิจารณา ตามข้อ ๒.๒

๒.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เชิญผู้แทนกระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. สำนักพระราชวัง ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสมาคมข้าราชการพลเรือน- แห่งประเทศไทย มาร่วมพิจารณาลดจำนวนวันหยุดราชการในรอบปีตามข้อ ๑.๑ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖ โดยนำความเห็นตามข้อ ๒.๑ มาประกอบการพิจารณาด้วย

๓. ข้อพิจารณา

๓.๑ ผลการพิจารณาตามข้อ ๒.๒ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ) มีความเห็นโดยสรุป ดังนี้

๓.๑.๑ วันหยุดราชการประจำปี

วันหยุดราชการประจำปี คือ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ เห็นสมควรให้คงไว้ตามเดิม เพราะเป็นวันหยุดราชการที่เป็นสากลที่นานาประเทศถือปฏิบัติอย่างเดียวกัน

๓.๑.๒ วันหยุดราชการประจำปี

(๑) วันหยุดราชการประจำปีซึ่งปัจจุบันในรอบปีมีอยู่จำนวน ๑๖ วัน ใกล้เคียงกับวันหยุดในลักษณะเดียวกันในต่างประเทศ คือ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมัน อินเดีย ฝรั่งเศส และอังกฤษ มีจำนวนวันหยุดระหว่าง ๘ วัน ถึง ๑๕ วัน นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เกี่ยวกับวันหยุดราชการประจำปีซึ่งเป็นวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงความสำคัญไว้โดยไม่เปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม หากจำเป็นต้องลดจำนวนวันหยุดราชการดังกล่าว สมควรนำวันสำคัญของชาติและศาสนามาประกอบการพิจารณา ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา

(๒) ผลการพิจารณาพบทวนเกี่ยวกับ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา เห็นว่า วันดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญแห่งวิถีประชา ทั้งสิ้น สมควรให้คงวันหยุดราชการประจำปีดังกล่าวไว้ตามเดิม และเห็นว่า การมีวันหยุดราชการดังกล่าวจะทำให้ครอบครัว (โดยเฉพาะครอบครัวที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด) ได้มีโอกาสจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นการสร้างสายใยและความผูกพันภายในครอบครัวให้เหนียวแน่น เป็นการช่วยป้องกันปัญหาทางสังคมได้อีกทางหนึ่ง การกำหนดให้มีวันหยุดราชการประจำปีติดต่อกันหลายวันในบางโอกาสก็เป็นการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว การกระจายรายได้ และสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน นอกจากนี้ การจะพิจารณาให้ลดจำนวนวันหยุดราชการลงโดยกำหนดให้มีวันทำงานเพิ่มขึ้นเพียง ๒ - ๓ วันนั้น มิได้เป็นสิ่งยืนยันว่า จะทำให้ผลการทำงานของข้าราชการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ประกอบกับปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเสริมประสิทธิภาพการทำงานของภาคราชการมากขึ้น และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นว่า ในขณะนี้ ยังไม่สมควรลดวันหยุดราชการประจำปีดังกล่าวลงอีก

๓.๒ วันหยุดชดเชย

๓.๒.๑ กรณีการกำหนดให้มีวันหยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปีนั้น ในหลักการไม่ได้ทำให้มีวันหยุดราชการของข้าราชการเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ปกติในหนึ่งปีจะมีวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ (วันเสาร์ วันอาทิตย์) รวมแล้วปีละ ๑๐๔ วันหรือ ๑๐๕ วัน แล้วแต่ปีปฏิทิน ซึ่งหากรวมกับวันหยุดราชการประจำปี (วันหยุดตามประเพณี) ที่มีอยู่ในปัจจุบันจำนวน ๑๖ วัน และถ้าในปีใดมีวันหยุดราชการประจำปีไม่ตรงกับวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ ข้าราชการจะมีวันหยุดราชการ ภายในปีหนึ่งรวมกันทั้งหมดจำนวน ๑๒๐ วัน หรือ ๑๒๑ วัน แล้วแต่กรณี

๓.๒.๒ จากการประมวลวันหยุดชดเชยในแต่ละปีย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ปรากฏว่า ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวันหยุดชดเชย จำนวน ๔ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ จำนวน ๒ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวน ๓ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๖ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๕ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๔ วัน และปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นับถึงเดือนธันวาคมมีจำนวน ๔ วัน รวมแล้วสถิติวันหยุดชดเชยในแต่ละปีประมาณ ๔ วัน และเมื่อพิจารณามติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏว่า มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ กำหนดให้หยุดชดเชยในวันจันทร์ ๑ วัน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๓ และวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๓๒ ให้ยกเลิกวันหยุดชดเชย ต่อมามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ และวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ กำหนดให้มีวันหยุดชดเชยอีก จนถึงปัจจุบัน จะเห็นว่า การกำหนดวันหยุดชดเชยเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะพิจารณาตามภาวะเศรษฐกิจประกอบด้วย ดังนั้น การจะลดจำนวนวันหยุดราชการลงจากเดิมได้ คือ ให้ยกเลิกวันหยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปีซึ่งตรงกับวันเสาร์และวันอาทิตย์ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔

๓.๓ มาตรการเพิ่มเติม

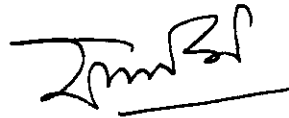
สมควรกำหนดมาตรการเพิ่มเติมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ ถือเป็นนโยบายที่จะเชื่อมโยงกับการลาก่อนหรือหลังวันหยุดราชการประจำปี เพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่องกับวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ ทำให้ไม่ต้องปฏิบัติราชการติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายวัน หากผู้ใช้สิทธิการลาในวันดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ให้มีการอนุญาตการลา และให้ถือว่าข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ประสงค์จะใช้สิทธิการลาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นผู้ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓.๔ สำหรับรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรที่กำกับดูแลรับไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องตามหลักการดังกล่าวต่อไป

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓ หากเห็นชอบ จักได้ขอให้สำนักเลขาธิการ -
คณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

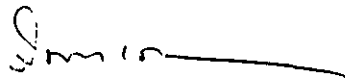
พันตำรวจตรี

(ขงยุทธ สารสมบัติ)

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ส่ง ส.อ.ค. เลขที่ ๑๑๑, ๑๑๒

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรี

- 5 พ.ย. 2546

สำเนาถูกต้อง

นางธนพร อ.ไพ

(นางธนพร อ.ไพ)

นิติกร ๗

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

เรื่อง การพิจารณาปรับปรุงจำนวนวันหยุดราชการในรอบปี

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ ได้มีมติมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับไปหารือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในภาพรวมว่า จำนวนวันหยุดราชการในรอบปีที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๒๐ วันนั้น สมควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อลดจำนวนวันหยุดราชการลงจากเดิมหรือไม่อย่างไร เพราะขณะนี้ภาคราชการจะต้องพัฒนา และควรมีระยะเวลาการปฏิบัติราชการมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และการพัฒนาประเทศบรรลุผลด้วยความรวดเร็ว สามารถแข่งขันและก้าวตามทันกระแสโลกที่เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา

๑.๒ รองนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ดังนี้

๒.๑ วันทำงาน วันหยุด และวันหยุดชดเชย มีกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑.๑ ลูกจ้างภาคเอกชน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ได้บัญญัติให้ลูกจ้างมีวันหยุดประจำปีอย่างน้อย ๑๓ วัน โดยรวมวันแรงงานแห่งชาติด้วย และในกรณีวันหยุดตามประเพณีวันใดตรงกับวันหยุดประจำปีของลูกจ้าง ให้ลูกจ้างได้หยุดชดเชยวันหยุดตามประเพณีในวันทำงานถัดไป (เอกสาร ๑)

๒.๑.๒ ครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๖ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง คือ ในรอบสัปดาห์หนึ่งให้มีวันหยุดทำการสอนประจำปีอย่างน้อย ๑ วัน คือวันอาทิตย์หรืออย่างมากไม่เกิน ๒ วัน วันหยุดประจำปีภาคให้โรงเรียนหยุดตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการหรือประกาศของทางราชการ วันหยุดตามคำสั่งหรือประกาศของทางราชการ และวันที่โรงเรียนสั่งให้หยุดเรียน (เอกสาร ๒)

๒.๑.๓ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๕๕ และระเบียบคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานของสิทธิประโยชน์ของพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้รัฐวิสาหกิจประกาศกำหนดเวลาทำงานปกติของพนักงานไม่เกินสัปดาห์ละสี่สิบแปดชั่วโมง โดยจัดให้พนักงานมีวันหยุดประจำสัปดาห์ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ละหนึ่งวัน และให้มีวันหยุดตามประเพณีไม่น้อยกว่าปีละ ๑๓ วัน ถ้าวันหยุดตามประเพณีวันใดตรงกับวันหยุดประจำสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดตามประเพณีวันนั้นไปหยุดในวันทำงานถัดไป (เอกสาร ๓)

๒.๑.๔ พนักงานสถาบันการเงิน ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๗ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ให้มีวันหยุดทำการประจำสัปดาห์ คือวันเสาร์และวันอาทิตย์ ส่วนวันหยุดทำการประจำปี ธนาคารแห่งประเทศไทยจะประกาศกำหนดเป็นปี ๆ ไป รวมทั้งวันหยุดชดเชยด้วย (เอกสาร ๔)

๒.๑.๕ ข้าราชการ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๕ ได้บัญญัติเกี่ยวกับวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลาหยุดราชการของข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (เอกสาร ๕)

๒.๒ สำหรับกำหนดเวลาทำงาน วันหยุดราชการประจำสัปดาห์ และวันหยุดราชการประจำปี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ประมวลมติคณะรัฐมนตรีและประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับวันหยุดราชการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นมา ปรากฏว่า ครั้งแรกกำหนดเวลาทำงานตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น. วันหยุดประจำสัปดาห์ คือ วันเสาร์ครึ่งวัน วันอาทิตย์เต็มวัน ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ กำหนดเวลาทำงานตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๖.๓๐ น. และวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ คือ วันเสาร์และวันอาทิตย์ หยุดราชการเต็มวันทั้ง ๒ วัน สำหรับวันหยุดราชการประจำปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นต้นมา ปรากฏว่ามีจำนวนวันหยุดราชการประจำปีในรอบปีของการประกาศแต่ละครั้ง

แตกต่างกัน กล่าวคือ กรณีสรวมแล้วต่ำสุดจำนวน ๑๑ วัน (ประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗) และรวมแล้วสูงสุด ๒๘ วัน (ประกาศเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๕) ปัจจุบันได้ประมวลจากประกาศฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๐๐ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมวันหยุดได้จำนวน ๑๖ วัน (เอกสาร ๖)

๒.๓ ข้อมูลจากการศึกษาเปรียบเทียบวันหยุดราชการประจำปีของประเทศไทย ซึ่งรวมวันหยุดได้จำนวน ๑๖ วัน โดยเปรียบเทียบกับวันหยุดของประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ประเทศ	จำนวนวันหยุดราชการ
สิงคโปร์	๑๑ วัน
อินโดนีเซีย	๑๑ วัน
สหรัฐอเมริกา	๑๐ วัน
แคนาดา	๑๕ วัน
ออสเตรเลีย	๑๓ วัน
เยอรมัน	๑๕ วัน
อินเดีย	๕ วัน
ฝรั่งเศส	๑๓ วัน
อังกฤษ	๘ วัน

๒.๔ สำหรับความเป็นมาเกี่ยวกับการหยุดชดเชยของทางราชการ (เอกสาร ๗) สรุปได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นหลักการกรณีวันหยุดประจำปีตรงกับวันหยุดประจำปีสัปดาห์ ก็ให้เลื่อนวันหยุดประจำปีไปหยุดในวันจันทร์ได้ ๑ วัน เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้เกิดปัญหาเศรษฐกิจ ขาดแคลนน้ำมัน ของแพง คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกวันหยุดชดเชยต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ ให้กลับมาถือเป็นหลักการว่า กรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำงานถัดไป ปัจจุบันได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ให้ถือเป็นหลักการว่ากรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำการถัดไป โดยให้หยุดชดเชยได้ไม่เกิน ๑ วัน ทั้งนี้ ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

๓. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามข้อ ๑.๑ ดังนี้

๓.๑ ได้หารือในเบื้องต้นร่วมกับผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ แล้วเห็นว่า

๓.๑.๑ วันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ในวันเสาร์และวันอาทิตย์

ความเห็น สมควรให้คงไว้ตามเดิม เพราะเป็นวันหยุดราชการที่เป็นสากลทั่วไปที่นานาประเทศถือปฏิบัติ

๓.๑.๒ วันหยุดราชการประจำปีที่อาจจะนำมาลดจำนวนวันหยุดได้ คือ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล และวันอาสาฬหบูชาหรือวันเข้าพรรษา โดยเห็นว่า

(๑) วันขึ้นปีใหม่

(๑.๑) ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ พ.ศ. ๒๔๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๕ กำหนดให้วันขึ้นปีใหม่เป็นวันหยุดราชการประจำปีในวันที่ ๓๑ ธันวาคม วันที่ ๑ และ ๒ มกราคม จำนวน ๓ วัน

(๑.๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๙๗ ถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดให้วันขึ้นปีใหม่เป็นวันหยุดราชการประจำปีในวันที่ ๑ มกราคม จำนวน ๑ วัน

(๑.๓) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ ถึงปัจจุบัน ให้แก้ไขวันหยุดราชการประจำปีในวันขึ้นปีใหม่ เป็นวันที่ ๓๑ ธันวาคม และวันที่ ๑ มกราคม รวม ๒ วัน

ความเห็น เนื่องจากวันหยุดราชการประจำปีในวันขึ้นปีใหมื่อดังกล่าว ได้กำหนดจำนวนวันหยุดราชการไว้แตกต่างกัน กล่าวคือ จำนวน ๓ วัน บ้าง ๑ วันบ้าง และ ๒ วันบ้าง แต่เมื่อพิจารณาวันขึ้นปีใหม่ของแต่ละประเทศในหลายประเทศ ส่วนมากได้กำหนดให้เป็นวันหยุดราชการในวันที่ ๑ มกราคม เพียง ๑ วัน ดังนั้น วันหยุดราชการประจำปีในวันขึ้นปีใหม่ อาจจะนำมาพิจารณาลดจำนวนวันหยุดได้

(๒) วันสงกรานต์

(๒.๑) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๔๘๐ กำหนดให้วันตรุษสงกรานต์ (ขึ้นปีใหม่) เป็นวันหยุดราชการประจำปีในวันที่ ๓๑ มีนาคม และวันที่ ๑ และ ๒ เมษายน จำนวน ๓ วัน

(๒.๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๒ กำหนดให้วันตรุษสงกรานต์และขึ้นปีใหม่เป็นวันหยุดราชการประจำปีในวันที่ ๓๑ มีนาคม และ ๑ เมษายน จำนวน ๒ วัน

(๒.๓) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ พ.ศ. ๒๔๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๕ กำหนดให้วันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการในวันที่ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายน รวม ๓ วัน (ขณะนั้นได้ประกาศวันขึ้นปีใหม่ในเดือนมกราคมตามข้อ (๑.๑) ด้วย)

(๒.๔) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๙๗ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๙๗ มิได้กำหนดให้วันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการประจำปี

(๒.๕) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๔๙๘ ถึง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๐ มิได้กำหนดให้วันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการประจำปี แต่กำหนดให้วันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันแม่และเป็นวันหยุดราชการ

(๒.๖) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๐๐ ถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้กำหนดให้วันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการประจำปีในวันที่ ๑๓ เมษายน จำนวน ๑ วัน

(๒.๗) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้กำหนดวันสงกรานต์เป็นวันหยุดราชการประจำปีในวันที่ ๑๒, ๑๓ และ ๑๔ เมษายน จำนวน ๓ วัน

(๒.๘) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๐ ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันสงกรานต์ จาก วันที่ ๑๒, ๑๓ และ ๑๔ เมษายน เป็น วันที่ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายน จำนวน ๓ วัน จนถึงปัจจุบัน

ความเห็น เนื่องจากการกำหนดจำนวนวันหยุด วันสงกรานต์ ที่แตกต่างกันโดยมีจำนวนวันหยุดราชการมากบ้างและน้อยบ้าง ดังนั้น วันสงกรานต์อาจจะนำมาพิจารณาลดจำนวนวันหยุดให้น้อยลงจากเดิมได้

(๓) วันพีชมงคล

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้วันพีชมงคล (วันข้างขึ้นเดือน ๖ แล้วแต่วันใดจะเป็นวันอุดมฤกษ์ดีที่สุด ซึ่งสำนักพระราชวังจะได้กำหนดเป็นปี ๆ ไป) เป็นวันหยุดราชการประจำปี จำนวน ๑ วัน เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ความเห็น เนื่องจากรัฐวิสาหกิจ สถาบันการเงิน และหน่วยงานเอกชน มิได้มีการกำหนดให้วันพีชมงคลเป็นวันหยุดราชการ ดังนั้น อาจจะนำมาพิจารณาลดจำนวนวันหยุดลงได้

(๔) วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา

(๔.๑) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๘๐ กำหนดให้วันเข้าพรรษา (วันขึ้น ๑๕ ค่ำ และวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘) เป็นวันหยุดราชการ จำนวน ๒ วัน

(๔.๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้วันเข้าพรรษา (วันขึ้น ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ และวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘) เป็นวันหยุดราชการ จำนวน ๓ วัน

(๔.๓) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงปัจจุบัน กำหนดให้วันเข้าพรรษาเป็นวันหยุดราชการ จำนวน ๑ วัน

(๔.๔) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้กำหนดให้วันอาสาฬหบูชาวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘) เป็นวันหยุดราชการประจำปีอีก ๑ วัน จนถึงปัจจุบัน เมื่อรวมกับวันเข้าพรรษา จึงเป็นวันหยุดราชการจำนวน ๒ วัน

ความเห็น เนื่องจากวันอาสาฬหบูชาเป็นวันหยุดราชการ ที่ติดกันกับวันเข้าพรรษาและเดิมก็ได้กำหนดให้เป็นวันหยุดราชการ อาจจะนำมาพิจารณา ลดจำนวนวันหยุดลงได้

๓.๑.๓ วันหยุดชดเชย

(๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๐๔ ว่า ถ้าวันหยุดราชการประจำปีวันใดไปตรงกับวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ก็ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีไปหยุดราชการในวันจันทร์ได้ ๑ วัน

(๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ให้ยกเลิกการหยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปีซึ่งตรงกับวันเสาร์และวันอาทิตย์

(๓) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๒ ให้คงถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๗ และหากเห็นควรให้หยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปีซึ่งตรงกับวันเสาร์หรือวันอาทิตย์วันใดเป็นกรณีพิเศษ ก็ให้สำนักนายกรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นคราว ๆ ไป

(๔) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี ตาม (๒) และ (๓) ให้หยุดชดเชยในวันอังคารที่ ๒ มกราคม ๒๕๓๙ และให้ถือเป็นหลักการว่า กรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำงานถัดไป

(๕) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ว่า

(๕.๑) วันหยุดราชการประจำปี ซึ่งเป็นวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงความสำคัญไว้ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

(๕.๒) สำหรับวันหยุดชดเชยของทางราชการนั้น โดยที่ประเทศไทยยังไม่พ้นจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐทุกคนต้องตระหนัก และต้องทุ่มเทการทำงาน เสียสละเพื่อประเทศชาติ การกำหนดหลักการวันหยุดชดเชยของทางราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ ทำให้มีวันหยุดราชการติดต่อกันหลายวันส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ จึงให้ยกเลิกหลักการวันหยุดชดเชยของทางราชการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ และให้ถือหลักการว่า กรณีวันหยุดราชการประจำปีวันใดตรงกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ให้เลื่อนวันหยุดราชการประจำปีวันนั้นไปหยุดในวันทำการถัดไป โดยให้หยุดชดเชยได้ไม่เกิน ๑ วัน ทั้งนี้ ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

(๕.๓) เนื่องจากเรื่องนี้มีปัญหาที่เกี่ยวข้องประการหนึ่ง กล่าวคือ มีข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐจำนวนหนึ่งใช้สิทธิการลา ก่อน - หลังวันหยุดราชการประจำปี เพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่องกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ด้วย ทำให้ไม่ต้องปฏิบัติราชการติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายวัน ดังนั้น จึงให้กำหนดเป็นมาตรการเพิ่มเติมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐถือเป็นนโยบายที่จะเข้มงวดกับการลา ก่อน - หลังวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ วันหยุดชดเชย และวันหยุดราชการประจำปี หากไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ให้มีการอนุญาตการลา และให้ถือว่าข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ประสงค์จะใช้สิทธิการลาโดยไม่มีเหตุผลอันควรเป็นผู้ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๕.๔) สำหรับรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรที่กำกับดูแลรับไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องตามหลักการดังกล่าวต่อไป

ความเห็น เนื่องจากวันหยุดชดเชยมีผลทำให้มีวันหยุดราชการต่อเนื่องติดต่อกันจำนวนหลายวัน ซึ่งมีผลกระทบกับการติดต่อราชการของประชาชน ดังนั้น จึงอาจจะให้ยกเลิกวันหยุดชดเชยเพื่อลดจำนวนวันหยุดลงได้

๓.๒ นอกจากการดำเนินการตามข้อ ๓.๑ แล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เชิญผู้แทน กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. สำนักพระราชวัง ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสมาคมข้าราชการพลเรือนแห่งประเทศไทย มาร่วมพิจารณาเพื่อลดจำนวนวันหยุดราชการลงจากเดิม เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๖ แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๓.๒.๑ วันหยุดราชการประจำสัปดาห์

วันหยุดราชการประจำสัปดาห์ในวันเสาร์และวันอาทิตย์เห็นว่าสมควรให้คงไว้ตามเดิม เพราะเป็นวันหยุดราชการที่เป็นสากลทั่วไปที่นานาประเทศถือปฏิบัติ

๓.๒.๒ วันหยุดราชการประจำปี

(๑) วันขึ้นปีใหม่

เห็นว่า ทางราชการได้ประกาศให้วันที่ ๓๑ ธันวาคม และวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันหยุดราชการ จำนวน ๒ วัน มาตั้งแต่อดีตเป็นเวลากว่าหลายปี และได้ถือปฏิบัติจนเป็นธรรมเนียมประเพณีนิยมของคนไทยแล้ว ประกอบกับผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติของประเทศในแถบยุโรปและอเมริกาจะหยุดราชการตั้งแต่วันที่ ๒๕ ธันวาคม ซึ่งเป็นวันคริสต์มาส จนถึงวันที่ ๒ มกราคม จึงมีวันหยุดที่ยาวนานกว่าของประเทศไทยสมควรให้คงวันหยุดราชการประจำปีในวันขึ้นปีใหม่ไว้ตามเดิม

(๒) วันสงกรานต์

เห็นว่า ประเพณีสงกรานต์ถือเป็นประเพณีขึ้นปีใหม่ของไทยที่ยึดถือปฏิบัติสืบเนื่องมาแต่โบราณกาล ดังปรากฏหลักฐานตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยสืบทอดจนถึงปัจจุบัน การจัดกิจกรรมของปวงชนชาวไทยจะจัดในวันที่ ๑๓ ๑๔ และ ๑๕ เมษายนของทุกปี โดยวันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า มหาสงกรานต์เป็นวันอย่างขึ้นปีใหม่ (ซึ่งเป็น “วันผู้สูงอายุแห่งชาติ” ด้วย) วันที่ ๑๔ เมษายน เรียกว่าวันเนา (เป็น “วันแห่งครอบครัว” ซึ่งองค์การสหประชาชาติกำหนดให้ใช้คำว่า “Family day” ด้วย) และวันที่ ๑๕ เมษายน เรียกว่า วันเถลิงศก เป็นวันเปลี่ยน

จุลศักราชใหม่ ซึ่งถือเป็นวันสำคัญมีการประกอบพิธีทั้งพิธีราษฎร์และพิธีหลวงและเพื่อให้คนไทยในภาคต่าง ๆ ที่ทำงานต่างถิ่นได้มีโอกาสกลับภูมิลำเนาเดิมไปร่วมกิจกรรมตามประเพณีที่ปฏิบัติและยึดถือมาแต่โบราณ เช่น ทำบุญตักบาตรอุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว สรงน้ำพระและรดน้ำปิตามารดา ญาติผู้ใหญ่ และ ผู้เคารพนับถือเพื่อขอพรและแสดงความเคารพ ขอโหสิกรรมที่อาจได้ล่วงเกินในเวลาที่ผ่านมา และร่วมกิจกรรมประเพณีสงกรานต์ นอกจากนี้ ทางราชการได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ชาวต่างประเทศได้ทราบถึงขนบธรรมเนียมประเพณีวันสงกรานต์ ซึ่งชาวต่างชาติได้รับทราบและชื่นชอบกับขนบธรรมเนียมประเพณีดังกล่าว หากลดจำนวนวันหยุดสงกรานต์ลงจะส่งผลกระทบถึงการท่องเที่ยวและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมด้วย สมควรให้คงวันหยุดราชการวันสงกรานต์ไว้ตามเดิม

(๓) วันพืชมงคล

เห็นว่า เนื่องจากทางราชการได้กำหนดให้วันพืชมงคลเป็นวันหยุดราชการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๔ โดยมีได้มีการเปลี่ยนแปลงวันหยุดราชการในวันดังกล่าวแต่ประการใด และทางราชการได้ฟื้นฟูพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญขึ้น เรียกว่า รัฐพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ซึ่งเป็นพิธีที่สำคัญที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจของเกษตรกรไทยที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ดังนั้น จึงสมควรให้คงวันหยุดราชการวันพืชมงคลไว้ตามเดิม

(๔) วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา

เห็นว่า ทางราชการได้กำหนดวันอาสาฬหบูชาเป็นวันหยุดราชการเช่นเดียวกับวันมาฆบูชาและวันวิสาขบูชา เนื่องจากวันอาสาฬหบูชาเป็นวันสำคัญยิ่งวันหนึ่งในพระพุทธศาสนา เป็นวันที่พระบรมศาสดาทรงแสดงพระธรรมจักรกัปปวัตตนสูตรปฐมเทศนา และเป็นวันที่อริยสงฆ์องค์แรกบังเกิดขึ้นในโลกบังเกิดรัตนะครบถ้วนทั้งสาม คือ พระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ พระสงฆ์รัตนะ สมควรกระทำสักการบูชา เพื่อเป็นการเตือนใจพุทธศาสนิกชนให้ทราบซึ่งในคุณพระรัตนตรัย เจริญภาวนามัยกุศล จึงสมควรให้คงวันหยุดราชการวันอาสาฬหบูชาเช่นเดียวกับวันมาฆบูชาและวันวิสาขบูชา

๓.๒.๓ ผลการพิจารณาตามข้อ ๓.๒.๒ โดยสรุปเห็นว่า วันหยุดราชการ ประจำปีซึ่งปัจจุบันมีอยู่จำนวน ๑๖ วัน ใกล้เคียงกับวันหยุดราชการในต่างประเทศตามข้อ ๒.๓ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ (ตามข้อ (๕.๑)) ว่า วันหยุดราชการ ประจำปีซึ่งเป็นวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงความสำคัญไว้ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ดี หากจำเป็นต้องลดจำนวนวันหยุดราชการดังกล่าว สมควรนำวันสำคัญของชาติ และศาสนา มาประกอบการพิจารณา ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล และวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาทบทวนแล้ว เห็นว่า การมีวันหยุดราชการดังกล่าวจะทำให้ครบครัน (โดยเฉพาะครบครันที่มีภูมิภานาอยู่ต่างจังหวัด) ได้มีโอกาสดัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันเป็นการสร้างสายใยและความผูกพันภายในครอบครัวให้เหนียวแน่น เป็นการช่วยป้องกันปัญหาทางสังคมได้อีกทางหนึ่ง การกำหนดให้มีวันหยุดราชการประจำปี หลายวันติดต่อกันในบางโอกาสก็เป็นการช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว การกระจายรายได้ และสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจลงสู่ชนบท นอกจากนี้ การจะพิจารณาให้ลดจำนวนวันหยุดราชการลงโดยให้มีวันทำงานเพิ่มมากขึ้น (ซึ่งข้อเท็จจริงอาจเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๓ วัน หากเพิ่มขึ้นเกินกว่า ๓ วัน อาจจะต้องพิจารณาแก้ไขกฎหมายตามข้อ ๒.๑ ให้สอดคล้องกันด้วย) นั้น มิได้เป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่า จะทำให้ผลการทำงานของข้าราชการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ประกอบกับปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเสริมประสิทธิภาพการทำงานของภาคราชการมากขึ้น และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้มีการปฏิรูประบบราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่สมควรลดวันหยุดราชการประจำปีดังกล่าวลงอีก

๓.๒.๔ กรณีการกำหนดให้มีวันหยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปี นั้น ในหลักการไม่ได้ทำให้มีวันหยุดราชการของข้าราชการเพิ่มขึ้น กล่าวคือ ปกติใน ๑ ปี จะมีวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ (วันเสาร์ วันอาทิตย์) รวมแล้วปีละ ๑๐๔ วัน หรือ ๑๐๕ วัน แล้วแต่ปีปฏิทิน ซึ่งหากรวมกับวันหยุดราชการประจำปี (วันหยุดตามประเพณี) ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๑๖ วันนั้น ถ้าในปีใดมีวันหยุดราชการประจำปีไม่ตรงกับวันหยุดราชการประจำสัปดาห์ ข้าราชการจะมีวันหยุดราชการภายในหนึ่งปีรวมกันทั้งหมด จำนวน ๑๒๐ วัน หรือ ๑๒๑ วัน แล้วแต่กรณี

อย่างไรก็ดี จากการประมวลจำนวนวันหยุดชดเชยในแต่ละปี ย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ (เอกสาร ๘) ปรากฏว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวันหยุดชดเชย จำนวน ๔ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ มีจำนวน ๒ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ มีจำนวน ๓ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีจำนวน ๖ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีจำนวน ๕ วัน ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีจำนวน ๔ วัน และปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นับถึงเดือนธันวาคม มีจำนวน ๔ วัน ดังนั้น สถิติจำนวนวันหยุดชดเชย ในแต่ละปีจะมีประมาณ ๔ วัน และเมื่อพิจารณามติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับวันหยุดชดเชยตาม ข้อ ๓.๑.๓ แล้ว เห็นว่า การกำหนดวันหยุดชดเชยเป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะพิจารณาตาม ภาวะทางเศรษฐกิจประกอบด้วย ดังนั้น การจะลดจำนวนวันหยุดราชการลงจากเดิมได้อีกวิธีหนึ่ง คือ ให้ยกเลิกวันหยุดชดเชยวันหยุดราชการประจำปีซึ่งตรงกับวันเสาร์และวันอาทิตย์ ตามนัย มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ตามข้อ ๓.๑.๓ (๕) โดยสมควรให้มีมาตรการ เพิ่มเติมด้วย ดังนี้

(๑) กำหนดมาตรการเพิ่มเติมให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และ หน่วยงานอื่นของรัฐ ถือเป็นนโยบายที่จะเข้มงวดกับการลา ก่อนหรือหลังวันหยุดราชการ ประจำปีเพื่อให้มีวันหยุดต่อเนื่องกับวันหยุดราชการประจำปีสัปดาห์ ทำให้ไม่ต้องปฏิบัติราชการ ติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายวัน หากผู้ใช้สิทธิการลางานดังกล่าวไม่มีเหตุผลอันสมควร ไม่ให้มีการ อนุญาตการลา และให้ถือว่าข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ประสงค์จะใช้สิทธิ การลาโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นผู้ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) สำหรับรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อให้ สอดคล้องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรที่กำกับดูแลรับไป ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่เกี่ยวข้องตามหลักการดังกล่าว ต่อไปด้วย